

STAVANGER TINGRETT

DOM

Avsagt: 03.03.2020 i Stavanger tingrett, Stavanger

Saksnr.: 19-143301TVI-STAV

Dommer: Kst. tingrettsdommer Mira Tengedal Torstenbø

Saken gjelder: Mangler ved fast eiendom

Ragnar Marcelius Fredriksen

Advokat Arvid Berentsen

mot

Tou Park Trinn 5 AS

Advokat Knut Prestvik
v/advokatfullmektig Hanna Margrete Håberg
Advokat Morten Espe Eriksen
v/advokatfullmektig Siri Lockert

Ncc Norge AS

DOM

Saken gjelder spørsmål om erstatning for fuktskader i leilighet.

Framstilling av saken

Saksøker Ragnar Marcellius Fredriksen (heretter Fredriksen) inngikk den 24. mai 2012 avtale med Tou Park Trinn 5 AS (heretter Tou) om kjøp av leilighet under oppføring på Siriskjær på Storhaug i Stavanger. Bygningskomplekset hvor leiligheten inngår, ble oppført av NCC Norge AS (heretter NCC). Fredriksen overtok leiligheten den 22. november 2013.

En gang i løpet av våren/sommeren oppdaget Fredriksen at stuegulvet var noe ujevnt, som følge av at enkelte gulvbord tilsynelatende hadde utvidet seg, etter å ha blitt eksponert for fukt.

Fredriksen har anført at han tok dette opp muntlig med entreprenøren høsten 2014, noe NCC har bestridt. Den 30. oktober 2014 ble det gjennomført ettårsbefaring i leiligheten. Fra protokollen fremgår det ingenting om problemer med stuegulvet.

Den første skriftlige dokumentasjonen i saken er en e-post fra Fredriksen til NCC den 28. desember 2014. I e-posten står følgende:

«Jeg tok opp det med gulvet med dere når dere var her, men jeg har nå funnet et panel som stikker noe opp (Se vedlagt bilde). Har det vært et problem i andre leiligheter? Er dette noe du kunne hjulpet meg og fulgt opp?».

Den 5. januar 2015 ble henvendelsen besvart ved at Fredriksen stod på kopi på en e-post som gjaldt oppfølging av reklamasjonen. Den 15. mars 2015 sendte Fredriksen følgende e-post til NCC:

«For å følge opp på denne saken: Jeg hadde besøk av han som hadde lagt parketten . Han ville ikke ta ansvar for slik gulvet mitt ser ut da han mente det kunne være pga vann/fuktighet. Om det er det eller ikke blir spekulering, men det er et området rundt terassedøren min som ikke ser bra ut i det hele tatt. Slik jeg ser det har det gulvet ikke blitt utsatt for mer enn vanlig bruk. Hva kan vi eventuelt gjøre videre med denne saken?».

NCC sendte etter dette Toralv Tysse (heretter Tysse), en servicemann hos NCC, til Fredriksen sin leilighet for å sjekke forholdet. I e-post av 24. april 2015 skrev NCC følgende e-post til Fredriksen:

«Servicemannen var hos deg 13/4 for å sjekke en gang til. Han hadde av beslag rundt under døren og sjekket at alt var ok. Han spylte i forkant av dette og ingen fuktighet kom inn. Vi ser med dette at feil på parketten må skyldes søl eller at døren har stått oppe når det har regnet fra deres side».

Til dette svarte Fredriksen følgende den 4. mai 2015:

«Jeg ønsker ikke å gi slipp så enkelt på denne :) Slik jeg ser det, hvis det har lekket inn, så har det mest sannsynlig gjort det når det har vært storm ute. Mener dere at en test med spyling gjenskapte faktiske forhold på en god nok måte? Det var snakk om å gjøre en test etter at det hadde vært veldig dårlig vær. Hva skjedde med den planen?»

Som nevnt så merket jeg at gulvet ble mye værre fra november og utover. Dette la jeg merke til da det var i de tider vi hadde ettårsinspeksjon. I november hadde det allerede blitt noen ujevnheter, men det ble verre kort tid etter dette.

Jeg er bra overbevist om at dette ikke skyldes at jeg har sølt noe på gulvet. Det hadde jeg vært ærlig og innrømmet hvis hadde skjedd. At det har regnet inn når døren har vært på gløtt er jeg også bra sikker på at ikke har skjedd. Hvis det er nok vind til at regnet faktisk kan komme inn så ville døren vært lukket.

Jeg mener at sjansen for at det faktisk lekker inn døren fremdeles er stor. Hvis dere mener at testen som har blitt gjort kan gjenskape forholdene under en storm så kan vi diskutere det, men jeg ønsker i utgangspunktet at dere gjennomfører planen, slik vi avtalte, om at det sjekkes for fukt ved neste store uvær (selv om det kan bli lenge til)».

Fredriksen fikk etter dette beskjed om å kontakte Tysse når han opplevde mye regn og vind, slik at det kunne bli tatt en ny sjekk.

Den 16. november 2018 kontaktet Fredriksen NCC igjen vedrørende gulvet. NCC viste da til at kravet ble avvist i april 2015, men svarte samtidig de skulle sende en servicemann for ny befarings. Også denne befaringsen ble utført av Tysse. Fredriksen og Tysse avtalte at sistnevnte skulle komme tilbake i januar 2019. Den 9. januar 2019 fikk imidlertid Fredriksen en tekstmelding fra Tysse hvor han opplyste at han var blitt oppsagt og det ble ikke foretatt noen ny befarings med fuktmåling.

I november/desember 2018 var også den såkalte «Parkettdoktoren» Atle Eide på befarings hos Fredriksen. I tekstmelding til Fredriksen den 13. mars 2019 skrev Eide at «Skaden kommer fra terrasse døren og inn over gulvet ca. 2 m2 her kan ikke være tett god nok». Fredriksen engasjerte deretter takstmann Åge Otterbeck (heretter Otterbeck). I rapport av 28. mai 2019 konkluderte Otterbeck med at fukt på parkettgulvet skyldtes feil ved montering av terrassedør og at utbedringskostnader på 56 250 kroner måtte påberegnes.

Den 18. juni 2019 tok Fredriksen ut forliksklage for Stavanger forliksråd. Saken ble innstilt den 29. august 2019 og saksøker sendte stevning til Stavanger tingrett den 30. september 2019.

NCC bestred kravet i sitt tilsvare av 30. oktober 2019. Det samme gjorde Tou i sitt tilsvare av 1. november 2019. Rettsmøte til sluttbehandling ble holdt den 12. februar 2020.

Fredriksens påstandsgrunnlag:

Det ufagmessige arbeidet som påpekes i Otterbeck sin rapport, er mangler etter bustadoppføringslova § 25 første ledd jf. § 7. De saksøkte har ikke rettet manglene i samsvar med bestemmelsene i bustadoppføringslova § 32, og Fredriksen kan følgelig kreve prisavslag etter § 32 eller erstatning etter § 35.

De saksøkte har selv erkjent at terrassedøren er montert feil, men mener at denne mangelen ikke er grunnen til fuktproblemene på stuegulvet. Det vises til Otterbeck sin vitneforklaring rundt dette forholdet, hvor han tydelig konkluderer med at fukten kommer fra den feilmonterte terrassedøren. De saksøkte har ikke ført bevis på at det ikke er årsakssammenheng mellom mangelen med døren og fuktskadene. Fredriksen har derfor krav på erstatning for utbedringskostnader på 56 250 kroner samt 6 250 kroner i erstatning for utgifter til takstmann.

Videre er det reklamert rettidig. Når det gjelder den relative reklamasjonsfristen, er symptomer på en mangel ikke tilstrekkelig til at fristen starter å løpe. Spørsmålet er når det var temmelig klart for Fredriksen at parketten ikke var i samsvar med de krav til leiligheten som fulgte av avtalen. Det ble først temmelig klart at det var et avvik da det ble høydeforskjell mellom de ulike gulvbordene vinteren 2014. Det er også grunnen til at forholdet ble nevnt på ettårsbefaringen og i mail av 28. desember 2014. Det er godt innenfor reklamasjonsfristen.

Dersom retten skulle komme til at den relative reklamasjonsfristen er oversittet, er innsigelsene uansett prekludert gjennom realitetsdrøftelser.

Videre er kravet ikke foreldet. Fredriksen hadde ikke kunnskap om mangelen da den alminnelige foreldelsesfristen løp ut etter tre år, jf. foreldelsesloven § 2. Foreldelse inntreder derfor først ett år etter at Fredriksen fikk eller burde skaffet seg nødvendig kunnskap om fordringen, jf. § 10 nr. 1.

I henhold til Kjørven m.fl. er kunnskapskravet knyttet til når saksøker hadde oppfordring til saksanlegg med utsikt til positivt resultat. Dette er også støttet i Rt. 1997 s. 1070. Når det gjelder kjøpers undersøkelsesplikt, er det lite som kreves. Videre skal det svært lite til

for at søksmålsoppfordringen kan reduseres eller bortfalle, jf. Magnus Matningsdal sin artikkel «Foreldelse av erstatningskrav ved personskade» i Tidsskrift for Rettsvitenskap 1980/3.

Det er vanskelig å vite når Fredriksen fikk nødvendig kunnskap om mangelen. Det var tidligst i november/desember 2018 og senest 28. mai 2019. Det er også vanskelig å fastslå når han burde skaffet seg nødvendig kunnskap. Det kan være da han hadde dialog med Tysse den 9. januar 2019 eller ved NCC sin avvisning 15. januar eller 15. mars 2019. Uansett hvilket av disse tidspunktene retten legger til grunn, er det lenge før ettårsfristen i foreldelsesloven utløp, da forliksklage ble tatt ut 18. juni 2019.

Tysse skulle komme i januar 2019 og måle fukt på ny. Det er en billigere metode enn å hente inn egen takstmann. Så lenge NCC fortsatte dialogen og samarbeidet, kan Fredriksen ikke lastes for ikke å ha kontaktet en ekstern takstmann.

NCC foretok over lang tid undersøkelser og det var en lang feilsøkingprosess. Denne adferden hadde innvirkning til Fredriksens oppfordring til å gå til søksmål. Først januar eller mars 2019 hadde saksøker oppfordring til å gå til sak.

Fredriksens påstand:

1. Tou Park Trinn 5 AS v/styrets leder og NCC Norge AS v/styrets leder plikter – en for begge og begge for en – å betale Ragnar Marcelius Fredriksen prisavslag/erstatning etter rettens skjønn.

2. Ragnar Marcelius Fredriksen tilkjennes sakens omkostninger.

NCC sitt påstandsgrunnlag:

NCC har foretatt flere befaringer for undersøke forholdet Fredriksen har reklamert over. Det ble spylt vann direkte på beslag under terrassedøren og målt etter fukt på innsiden. Disse målingene viste ingen tegn til fukt. Det er derfor usannsynlig at det er vanninntrenging under døren. Det er andre, mer sannsynlige årsaker til fuktproblemene, herunder at Fredriksen har sølt vann på gulvet eller at terrassedøren har stått åpen når det regnet. Selv om det foreligger en mangel ved monteringen av døren, er det altså ikke bevist at det er årsakssammenheng mellom mangelen og skaden på gulvet.

Videre er den relative reklamasjonsfristen ikke overholdt. Våren 2014 hadde Fredriksen tilstrekkelig kunnskap til å vite at gulvet ikke var i samsvar med avtalen og at det forelå en mangel. Fristen begynte å løpe våren 2014 og fristens lengde er etter rettspraksis 2-3 måneder. Fristavbrudd skjedde først ved e-post av 28. desember 2014.

Det er ikke sannsynliggjort at Fredriksen tok opp problemstillingen under ettårsbefaringen, ettersom dette ikke er inntatt i protokollen. Fredriksen har selv signert protokollen, og han burde tatt det opp med NCC umiddelbart etter mottak av protokoll dersom han hadde tatt det opp på befaringen.

Selv om retten legger til grunn at det ble reklamert under ettårsbefaringen den 30. oktober 2014, er det uansett for sent. NCC har foretatt undersøkelser, men de har hele tiden avvist kravet. Hele åtte ganger har de avvist kravet, og de har derfor ikke gått inn i realitetsdrøftelser.

Fristavbrudd skjedde seks måneder etter at mangelen ble oppdaget av Fredriksen, og er således fremsatt for sent.

I tillegg er kravet foreldet. Fredriksen hadde tilstrekkelig kunnskap om sitt mangelskrav mer enn ett år før den alminnelige foreldelsesfrist var utløpt. Senest mai 2015 hadde Fredriksen tilstrekkelig kunnskap om sitt mangelskrav.

Fredriksen har hele tiden stått på sitt og hevdet at fukten skyldtes forhold NCC var ansvarlig for. Dette til tross for at NCC hevdet at det var vannsøl og åpen dør som var årsaken. På bakgrunn av kunnskapen han da besatt, hadde han våren 2015 en oppfordring til å innhente en vurdering av skaden. Saksøker har forholdt seg passiv i flere år etter at han oppdaget forholdet, og har unnlatt å benytte kunnskapen han fikk i 2015.

I mai 2015 hadde Fredriksen tilstrekkelig kunnskap om sitt mangelskrav til å foreta fristavbrytende skritt, og tilleggsfristen i foreldelsesloven § 10 nr. 1 kommer ikke til anvendelse. Forholdet er således foreldet.

NCC sin påstand:

1. NCC Norge AS frifinnes.
2. NCC Norge AS tilkjennes sakskostnader.

Tou sitt påstandsgrunnlag:

Tou støtter seg til anførselene som ble fremført av Tou og legger til følgende:

Ved beregning av foreldelsesfrister er det i denne sak kun en fordring fristen skal beregnes ut ifra. Ved en mangel kan Fredriksen enten holde tilbake penger, kreve retting, prisavslag eller erstatning mv. Det er likevel kun én fordring – ikke en enkelt fordring per mangelsbeføyelse.

I utgangspunktet skal kravet gjøres gjeldende innen tre år, med den konsekvens at samtlige misligholdsbeføyelser foreldes samtidig. Det er ikke av betydning at prisavslag først har blitt aktuelt når det er klart at NCC ikke ville utbedre forholdet.

Foreldelsesfristen løper fra leveringstidspunktet. Fredriksen overtok leiligheten den 23. november 2013 og den alminnelige foreldelsesfristen løp derfor ut den 23. november 2016. Det er ikke aktuelt med tilleggsfrist, da Fredriksen hadde positiv kunnskap om at han kunne kreve noe innen den alminnelige foreldelsesfristen. Kravet er således foreldet.

Tou sin påstand:

1. Tou Park Trinn 5 AS frifinnes.
2. Tou Park Trinn 5 AS tilkjennes sakens omkostninger.

Retten vurdering

Partene er enig i at Fredriksen sin terrassedør er montert feil. Etter bevisførselen er retten kommet til at den feilmonterte døren er årsaken til fuktskaden på Fredriksen sitt stuegulv. Det vises til Otterbeck sin vurdering av skaden. På denne bakgrunn finner retten at Fredriksen i utgangspunktet har krav på erstatning for utbedringskostnader på 56 250 kroner samt 6 250 kroner i erstatning for utgifter til takstmann.

Retten har imidlertid kommet til at Fredriksen sitt krav er foreldet. Ved denne vurderingen har retten lagt avgjørende vekt på følgende:

Den alminnelige foreldelsesfristen er tre år, jf. foreldelsesloven § 3. Foreldelsesfristen begynner å løpe fra leveringstidspunktet, jf. RG-1999-1. Det vil si at foreldelsesfristen i utgangspunktet utløp den 23. november 2016. I foreldelsesloven § 10 nr. 1 står det videre at *«Dersom fordringshaveren ikke har gjort fordringen gjeldende fordi han manglet nødvendig kunnskap om fordringen eller skyldneren, inntreer foreldelse tidligst 1 år etter den dag da fordringshaveren fikk eller burde skaffet seg slik kunnskap»*.

Kravet til nødvendig kunnskap har i rettspraksis vært formulert som et spørsmål om når fordringshaveren hadde eller burde hatt så vidt sikre opplysninger at han hadde grunn til å reise søksmål med utsikt til et positivt resultat, jf. HR-2019-2034-A avsnitt 63-64 med videre henvisninger.

Retten har kommet til at Fredriksen hadde nødvendig kunnskap om kravet før den alminnelige foreldelsesfristen gikk ut og at tilleggsfristen derfor ikke kommer til anvendelse.

Retten legger til grunn at Fredriksen reklamerte over forholdet under ettårsbefaringen 31. oktober 2014. I desember samme år fulgte han opp med en ny e-post, hvor han beskrev at ett av gulvbordene stakk noe opp fra gulvet.

I e-post av 4. mai 2015, ett og et halvt år før den alminnelige foreldelsesfristen utløp, skrev Fredriksen at han var «bra overbevist» om at han ikke hadde sølt på gulvet og «bra sikker» på at det ikke hadde regnet når han hadde hatt døren på gløtt, slik NCC anførte. Likevel gikk det ytterligere fire år før Fredriksen engasjerte egen takstmann. Dette til tross for at NCC hele tiden har avvist kravet.

Fredriksen har siden våren 2015 fastholdt overfor NCC at det foreligger en mangel. Hans gjentatte henvendelser til NCC i perioden oktober 2014 til mars 2015 viser at Fredriksen hadde tilstrekkelig kunnskap for å gjøre krav gjeldende mot NCC og/eller Tou som følge av fukten på gulvet, senest i løpet av 2015. Fredriksen kan således ikke høres med at det tidspunktet han tidligst burde skaffet seg kunnskap om fordringen, var i januar 2019, alternativt oktober/november 2018. Fristavbrytende skritt kunne vært foretatt av saksøker allerede i 2015. Tilleggsfristen i foreldelsesloven § 10 nr. 1 kommer dermed ikke til anvendelse, da man på dette tidspunktet var innenfor den alminnelige foreldelsesfrist.

Fredriksen sitt krav mot NCC og Tou er således foreldet og de saksøkte blir å frifinne.

Sakskostnader

Tou og NCC har vunnet saken og har krav på dekning av sine sakskostnader. I henhold til tvisteloven § 10-5 annet ledd dekkes advokatkostnader med maksimalt 20 % av tvistesummen. Fredriksen har krevd erstatning etter rettens skjønn, men har selv beregnet kravet til 62 500 kroner. Advokatkostnader kan således kreves dekket med maksimalt 12 500 kroner eks. mva., altså 15 625 kroner inkl. mva.

Begge de saksøkte har anført at unntaksbestemmelsen i tvisteloven § 10-5 tredje ledd kommer til anvendelse. Bestemmelsen fastsetter at «*En part som åpenbart uten grunn har anlagt sak eller tatt til gjenmæle, kan bli pålagt ansvar for sakskostnader uten de begrensninger som følger av første og annet ledd*». Det er en snever unntaksbestemmelse. I LB-2014-187317 med videre henvisninger står det at unntaket er anvendelig overfor en part som «*urimelig foranlediger tvister for domstolene*». Retten finner at vilkårene i unntaksregelen ikke er oppfylt, og hver av de saksøkte blir etter dette å tilkjenne 7 812 kroner i sakskostnader.

For øvrig

Dommen er ikke avsagt innen lovens frist. Grunnen er stor arbeidsbelastning hos tingretten og avvikling av vinterferie.

DOMSSLUTNING

1. NCC Norge AS v/styrets leder frifinnes.
2. Ragnar Marcelius Fredriksen dømmes til å betale 7 812 kroner til NCC Norge AS v/styrets leder innen 14 dager fra forkynning av denne dom.
3. Tou Park Trinn 5 AS v/styret leder frifinnes.
4. Ragnar Marcelius Fredriksen dømmes til å betale 7 812 kroner til Tou Park Trinn 5 AS v/styret leder innen 14 dager fra forkynning av denne dom.

Retten hevet

Mira Tengesdal Torstenbø

Veiledning om anke i sivile saker vedlegges.

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klart at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 125 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 125 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling.

Hvis de blir tatt til behandling, er det som regel hvis spørsmålet har betydning utover den aktuelle saken, hvis andre hensyn taler for at anken bør prøves, eller hvis saken reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.